

[Peter Nielsen.]

anføres, at efter lovforslaget vil alt stige 10 pct., og at befolkningen således skal af med yderligere 4,6 milliarder kr. til staten.

Der er først og fremmest tale om en skatteomlægning. Den almindelige omsætningsafgift skal bl. a. afløse engrosomsen. Hvor den er pålagt varer, vil ingen prisstigning finde sted, medmindre der er tale om meget store detailavancer. Blot et enkelt eksempel.

Skal en grosserer have 80 kr. for en vare og detaillisten beregner sig 25 pct. avance, altså 20 kr., vil den nuværende udsalgspris til forbrugerne blive de 80 kr. plus 12½ pct., lig med 10 kr., samt detailavancen, 20 kr., altså 110 kr. Efter lovforslaget er der fra grossererens og i de forudliggende led lagt 10 pct. meroms på, og detaillisten skal nu betale 88 kr. for varen. Sælges den for de samme 110 kr., skal der svares 10 kr. i meroms, men fra dem må man trække de allerede erlagte 8 kr., således at den samlede beskatning fortsat er de 10 kr.

Det er meget store vareområder, det drejer sig om, bl. a. hele beklædningsbranchen. Bliver man efter meromsens indførelse udsat for prisstigninger her, må det altså ligge i, at detailavancen er over 25 pct., og der kan da kun blive tale om minimale prisstigninger. Alene afskaffelsen af engrosomsen betyder, at provenuet formindskes til det halve, og den resterende del anvendes hovedsagelig til skatteomlægning og til at afbøde de sociale skavanker, der kan opstå, bl. a. ved at fødevarer beskattes.

Der er altså i højere grad tale om skatteomlægning end om større skattebyrder. Det er klart, at skatten på fødevarer kan give anledning til betænkelighed, men det må erkendes, at det vil være umuligt at undtage visse varer fra den almindelige omsætningsafgift. Det vil ikke være muligt for den handlende at skulle udskille sin omsætning i forskellige dele; det ville ende i virvar, men det er af regeringen og den socialdemokratiske folketingsgruppe stærkt understreget, at den nye skatteform ikke må få social slagside, og det første, merprovenuet skal anvendes til, må være sociale kompensationer, bl. a. ved en tilsvarende forhøjelse af folkepension og børnetilskud.

Punktskatterne må også revideres. Skal

de varearter, der i øjeblikket har en særlig høj beskatning, desuden have omsætningsafgift oveni, vil det i mange tilfælde være for hårdt, men ved en sådan revision må der selvfølgelig også tages hensyn til, at de afgifter, som i dag særlig pålægges det almindelige, jævne forbrug, justeres på den rette måde.

De direkte skatter vil også kunne lempes, men at vi på nuværende tidspunkt skulle til at fastlægge udskrivningslove for næste år og for næste år igen, kan næppe være rimeligt. Det er der for mange ubekendte faktorer til, og man kunne nemt komme til at udsætte befolkningen for nye ubehagelige overraskelser, hvis vi på et så løst grundlag fastsatte skattelettelsesregler, hvorefter der skal svares skat om 2 år. Der har været ironiseret over, at man først så længe efter får erstatningen for den erlagte omsætningsafgift. Hertil må bemærkes, at staten jo dog først skal have provenuet ind, før skattelettelser kan gives. Detaillisten skal også have adgang til at fratrække den engrosoms, der ligger på hans varelager, så det formindsker i begyndelsen provenuet, og som omtalt må de sociale kompensationer først gives.

Et almindeligt persontilskud til andre mennesker er ikke politisk gennemførligt, og formen er vel heller ikke helt heldig; men der er også andre end folkepensionister og familier med børn, som lever af en beskeden indtægt, og det vil ikke være rimeligt at pålægge dem forøgede leveomkostninger. Det må derfor først og fremmest være her, at skattelettelse gives som kompensation, altså ved en forhøjelse af den skattefri bundgrænse. En forhøjelse med 1.000 kr. vil således give en kontant skattelettelse på 210 kr. Forhøjelsen i leveomkostninger vil altså ikke blive de 10 pct., men vil blive på knap det halve og ligge mellem 4 og 5 pct. Det vil sige, at for hver 1.000 kr., man hæver bundgrænsen, gives der fuld erstatning for et forbrug på over 4.000 kr., og det må håbes, at der vil blive penge nok til at forhøje bundgrænsen med mere end 1.000 kr.

Proportionalgrænsen må selvfølgelig også være undergivet forandringens lov, og den er mit parti også villig til at se på, selv om man ikke skal vente, at vi deler visse ønsker om at skulle op til en skattepligtig indkomst